

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 8C/58/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7617214975
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blažena Fedorková
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2019:7617214975.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňou JUDr. Blaženou Fedorkovou, v spore žalobcu : Ľ. Š., E.. XX.X.XXXX, I. I. Č.. XXX, Z., právne zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Marcel Mašan s.r.o., Školská 257, Veľký Slavkov proti žalovanej: Slovenskej republike, za ktorú koná Generálna prokuratúra SR, Štúrova 2, Bratislava, v konaní o náhradu škody takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 2.694,31 eur spolu s 5,00 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 2.694,31 eur počnúc od 18.7.2017 do zaplattenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti, čo do zaplattenia sumy 5.000,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 18.7.2017 do zaplattenia, žalobu z a m i e t a .

III. Stranám sporu náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu domáhal, aby súd uložil povinnosť žalovanej uhradiť mu sumu 2.694,31 eur a nemajetkovú ujmu vo výške 5.000,- eur s 5,00 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 7.694,31 eur počnúc od 18.7.2017 do zaplattenia nahradiť trovy konania. Žalobu odôvodňoval tým, že dňa 31.12.2012 bolo voči žalobcovi Okresným riaditeľstvom PZ v Spišskej Novej Vsi začaté trestné stíhanie pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona. Proti uvedenému uzneseniu podal žalobca dňa 17.1.2013 sťažnosť, ktorá bola zamietnutá ako neodôvodnená uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry v Spišskej Novej Vsi sp. zn. 3Pv 17/13 - 1 zo dňa 1.2.2013. Po ukončení vyšetrovania podal prokurátor Okresnej prokuratúry v Spišskej Novej Vsi dňa 18.7.2013 na žalobcu obžalobu za trestný čin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Rozsudkom Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi č. 4T/139/2013 - 200 zo dňa 1.6.2015 bol žalobca odsúdený za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1,2 písm. b) Trestného zákona. Za to mu súd uložil súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 10 mesiacov, s odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 2 rokov. Voči uvedenému rozsudku podal žalovaný dňa 17.7.2015 odvolanie. Uznesením Krajského súdu v Košiciach č. 7To 74/2015 - 213 zo dňa 20.8.2015 súd zamietol odvolanie obžalovaného. Dňa 5.11.2015 podal obžalovaný odvolanie proti uzneseniu Krajského súdu č. 7To 74/2015 - 213 zo dňa 20.8.2015. Rozsudkom Najvyššieho súdu SR č. 5Tdo 21/2016 zo dňa 14.4.2016 súd rozhodol, že bol porušený zákon v neprospech obžalovaného. Následne Krajský súd v Košiciach uznesením č. 7To 50/2016 - 260 zo dňa 8.6.2016 zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 1.6.2015 č. k. č. 7To 74/2015 - 213 a vrátil okresnému súdu. Rozsudok Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi č. k. 4T 139/2013- 286 zo dňa 23.11.2016 súd oslobodil žalobcu spod

obžaloby. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.12.2016. V uvedenom trestnom konaní si žalobca zabezpečil obhajobu prostredníctvom advokáta JUDr. Marcela Mašana, Advokátska kancelária JUDr. Marcel Mašan s.r.o., Školská 257, Veľký Slavkov, ktorému zaplatil za poskytnutie právnych služieb sumu 2.694,31 eur. Suma bola vyrátaná v zmysle advokátskej tarify a vyúčtovaná dňa 1.3.2017. Nemajetkovú ujmu si žalobca uplatňuje podľa § 17 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z. vo výške 5.000,- eur vzhľadom na dĺžku konania, keď trestné konanie trvalo 4 roky. Žalobca bol po dobu 4 rokov pod psychickým tlakom v dôsledku prebiehajúceho trestného stíhania. Zároveň pod týmto psychickým tlakom musel riešiť rozvod manželstva, kde príčinou trestného stíhania boli spory s manželkou, keď bývalá manželka sa manželské nezhody rozhodla riešiť nie rozvodom ale trestným konaním. V dôsledku toho musel opustiť spoločnú domácnosť, zabezpečiť si náhradné bývanie, v rámci majetkového vysporiadania pristúpiť na odpredaj spoločného rodinného domu a v dôsledku tohto psychického tlaku sa podrobil protialkoholickaj psychiatickej liečbe. Listom zo dňa 10.7.2017 žalobca žiadal žalovaného o prerokovanie nároku, pričom si uplatnil škodu vo výške 2.694,31 eur z titulu zaplatených trov právneho zastúpenia, nemajetkovú ujmu vo výške 5.000,- eur, teda celkovo požaduje sumu 7.694,31 eur. Listom zo dňa 10.7.2017 (doručený dňa 17.7.2017) bolo žalobcovi oznámené, že jeho žiadosť sa odmieta, pretože súd rozhodol v pochybnostiach v prospech obžalovaného. Oslobodenie žalobcu nebolo dôsledkom nezákonného postupu alebo rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní, pretože poškodená A. Š. v priebehu celého trestného konania usvedčovala obžalovaného zo skutku aj jej výpovede boli v čase vydania rozhodnutia o vznesení obvinenia a podania obžaloby podporené svedeckými výpoveďami detí obžalovaného a dôkazmi preukazujúcimi okolnosti, ktoré predchádzali skutku. Tieto tvrdenia žalovaného sú nepravdivé a zavádzajúce, lebo obhajoba od počiatku poukazovala na rozpory vo svedeckých výpovediach ako medzi svedkami tak aj vo výpovediach toho istého svedka. Prokurátor napriek týmto rozporom a pochybnostiam sa rozhodol podať vo veci obžalobu a preto je povinný prijať zodpovednosť za toto svoje konanie, keď nedokázal doviesť obžalobu do úspešného konca. Už prokurátor mohol konanie pre neustálenosť skutku a rozpory vo výpovediach svedkov zastaviť. Práve tieto rozpory, ktoré vo veci boli od počiatku, viedli súd k oslobodeniu žalobcu spod obžaloby. Zastavenie trestného stíhania, postúpenie veci inému orgánu alebo oslobodzujúci rozsudok majú podľa § 6 ods. 1 z. č. 514/2003 Z. z. rovnaké dôsledky, ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť, ak k takýmto rozhodnutiam došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným. Žalobcovi má právo na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená nezákonným rozhodnutím. Orgány činné v trestnom konaní začali trestné stíhanie bez zabezpečenia dôkazov. Nárok žalobcu smeruje ako náhrada škody v dôsledku toho, že sa žalobca musel brániť neodôvodnenému obvineniu. Na ten účel použil žalobca služby advokáta a pokiaľ by trestné stíhanie netrvalo 11 rokov, neboli by takéto škody vznikli. Aj zdanlivo zákonný postup môže zakladať nárok na náhradu škody týmto zdanlivo zákonným postupom, pretože si treba uvedomiť, že nezákonnosť vznikla v počiatočnom štádiu a to predčasným vznesením obvinenia. Teda pokiaľ aj ostatné úkony boli urobené zákonným spôsobom, týmto sa prvotná nezákonnosť nezhojila a teda týmto prvotným úkonom sú všetky úkony nezákonné. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, nárok na primerané zadosťučinenie zakladá ustanovenie § 5 ods. 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Túto otázku prejudikoval už NS ČR vo svojom rozhodnutí č. 31Cdo 3916/2008, ktorý vychádza z rovnakého právneho základu, ktorý je pre ČR a SR identický, keďže ide o identickú právnu úpravu a Dohovorom je viazaná ako SR tak aj ČR, pričom rozhodnutie NS ČR vychádza z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý aplikovalo na právny režim, ktorý je identický s právnym režimom SR. Ako vyplýva z Nálezu Ústavného súdu ČR I ÚS 1586/09 ohľadom náhrady nemajetkovej ujmy, je konštatované že samotné začatie trestného stíhania a vedenie trestného stíhania je vždy zásahom do ľudskej dôstojnosti, ktorá predstavuje najvyššiu hodnotu v základoch celého právneho systému a zásah do ľudskej osobnosti nemožno žiadnym spôsobom napraviť, jediným možným spôsobom zmiernenia je čiastočná kompenzácia v peniazoch.

2. Žalovaná v písomnom stanovisku k žalobe uviedla, že oslobodenie žalobcu spod obžaloby v trestnom konaní nespôsobuje nezákonnosť uznesenia vyšetrovateľa PZ o vznesení obvinenia a tiež spochybnenie následného postupu prokurátora tým, že ponechal v platnosti uznesenie o vznesení obvinenia, nezamietol sťažnosť voči nemu podanú, ak z výsledkov dokazovania do jeho vydania existovali dôkazy, ktoré odôvodňovali zachovanie sťažnosťou napadnutého uznesenia. Ani v samotnom zákone č. 415/2003 Z. z. sa nenachádza taká slovná konštrukcia, z ktorej by priamo vyplývalo, že oslobodením spod obžaloby je uznesenie o vznesení obvinenia nezákonným a rovnako je nesprávnym postup prokurátora spočívajúci v tom, že došlo k zamietnutiu sťažnosti voči uzneseniu o vznesení obvinenia a k podaniu žaloby. Uznesenie o vznesení obvinenia sa nemôže stať ani dodatočne nezákonným rozhodnutím len preto, že došlo k oslobodeniu obžalovaného, pretože v čase jeho

vydania existovala pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu. Za nezákonné je možné považovať len také rozhodnutie, ktoré nemalo zákonný podklad už v čase jeho vydania a nie také rozhodnutie, ktoré bolo v čase jeho vydania zákonným rozhodnutím a ani neskôr nebolo pre nezákonnosť zrušené alebo zmenené, resp. jeho nezákonnosť nebola žiadnym príslušným orgánom verejnej moci ani inak konštatovaná. Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom patrí medzi základné práva, avšak nie je právom absolútnym pretože v zmysle článku 46 ods. 3 ústavy v spojení s článkom 51 ods. 1 ústavy podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie, t. j. náhrada škody sa neposkytuje automaticky každému, voči komu orgán verejnej moci porušil jeho ochranu priznanú právnym poriadkom, ale iba tomu, u koho sú splnené všetky predpoklady ustanovené v zákone č. 514/2003 Z. z. Nárok na náhradu škody nemožno uplatniť, dokiaľ právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená pre nezákonnosť nezrušil príslušný orgán (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo 20/2009) Názor, že oslobodenie obžalovaného spod obžaloby nemá automaticky za následok nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia prezentoval tiež Ústavný súd SR v náleze z 13.11.2013 č. II.ÚS 163/2013 - 50.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov, ktoré boli stranám sporu doručené a ktorých obsah nebol stranami sporu spochybnený, a to najmä uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Spišskej, sp. zn. ČVS : ORP - 919/oEk - SN - 2011 zo dňa 20.2.2012, uznesením Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves, sp. zn. 3Pv 17/13 - 7 zo dňa 1.2.2013, vyúčtovaním úkonov JUDr. Marcela Mašana zo dňa 1.3.2017, žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku žalobcu na náhradu škody zo dňa 18.5.2017, stanoviskom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo dňa 10.7.2017, výpismi z účtu žalobcu, obžalobou Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves sp. zn. 3Pv 17/13 - 15 zo dňa 18.7.2013, rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 4T/139/2013 - 200 zo dňa 1.6.2015, Uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 7 To74/2015 - 213 zo dňa 20.8.2015, Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5To 21/2016 zo dňa 14.4.2016, Uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 7 To 50/26 - 260 zo dňa 8.6.2016, Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 4T 139/2013 - 286 zo dňa 23. 11.2016 Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves č. 15P/53/2013 - 46 zo dňa 8.4.2014 v spojení z rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. 7CoP/209/2014 zo dňa 27.11.2014a zistil tento skutkový stav:

4. Predmetom konania je nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím vydaným v trestnom konaní, kde dňa 31.12.2012 OR PZ v Spišskej Novej Vsi vzniklo voči žalobcovi obvinenie pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona. Okresná prokuratúra v Spišskej Novej Vsi rozhodnutím zo dňa 1.2.2013 č. 3Pv/17/2013 - 1 sťažnosť žalobcu proti tomuto rozhodnutiu ako neodôvodnená zamietla, dňa 18.7.2013 podal prokurátor Okresnej prokuratúry v Spišskej Novej Vsi na žalobcu obžalobu pre trestný čin vydierania podľa § 189 ods. 1, os. 2 písm. b) Trestného zákona. Žalobca bol rozsudkom Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi č. 4T/139/2013 - 200 zo dňa 1.6.2015 odsúdený za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1,2 písm. b) Trestného zákona. Rozsudok napadol žalobca odvolaním, ktoré Krajský súd v Košiciach uznesením č. 7To 74/2015 - 213 dňa 20.8.2015 zamietol. Žalovaný podal odvolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach na Najvyšší súd SR, ktorý rozsudkom č. 5Tdo 21/2016 dňa 14.4.2016 rozhodol, že bol porušený zákon v neprospech žalobcu. Následne Krajský súd v Košiciach uznesením č. 7To 50/2016 - 260 zo dňa 8.6.2016 zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 1.6.2015 č. k. č. 7To 74/2015 - 213 a vrátil vec okresnému súdu. Rozsudok Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi č. k. 4T 139/2013-286 zo dňa 23.11.2016 súd oslobodil žalobcu spod obžaloby. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.12.2016.

5. V trestnom konaní si žalobca zvolil právneho zástupcu, aby ho obhajoval, ktorý si vyčíslil úkony v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov účinnou v čase vyúčtovania a vzniku týchto trov.

6. Žalovaná listom zo dňa 10.7.2017, doručeným žalobcovi dňa 17.7.2017 oznámila žalobcovi, že jeho nárok na náhradu škody uspokojiť nemieni, pretože súd rozhodol v pochybnostiach v prospech obžalovaného. Oslobodenie žalobcu nebolo dôsledkom nezákonného postupu alebo rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní, pretože poškodená A. Š. v priebehu celého trestného konania usvedčovala žalobcu zo skutku aj jej výpovede boli v čase vydania rozhodnutia o vznesení obvinenia a podania obžaloby podporené svedeckými výpoveďami detí žalobcu a dôkazmi poukazujúcimi okolnosti, ktoré predchádzali skutku. Z uvedených dôvodov žalovaná žiadosť žalobcu ako neodôvodnenú odmietla.

7. Právny zástupca žalobcu si vyúčtoval trovy, ktoré pozostávali zo 16 úkonov právnej pomoci, režijného paušálu, náhrady cestovného a náhradu za stratu času v celkovej výške 2.694,31 eur.

8. Žalobca uhradil právnenmu zástupcovi JUDr. Marcelovi Mašanovi zálohu 1 x 400,- eur a 2 x 500,- eur, t. j. 1.400,- eur a 2.3.2017 sumu 1.300,- eur.

9. Podľa § 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, tento zákon upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci.

10. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

11. Ustanovenie § 4 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, upravuje, ktorý orgán koná v mene štátu, čo vyplýva aj z nadpisu tohto ustanovenia "Orgán konajúci v mene štátu."

12. Podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

13. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

14. Podľa § 8 ods. 1 písm. b) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov,

15. Podľa § 15 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11. Ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

16. Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, zo žiadosti musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil.

17. Podľa § 18 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov o zmene niektorých zákonov, náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu. Súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené

hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

18. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

19. Je nepochybné, že pasívne legitimovaným je Slovenská republika, ktorá nesie objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov v prípade, že zasiahli do práv jednotlivcov. V mene štátu vystupujú príslušné ústredné orgány. V trestnom konaní je na jednej strane povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane nesú zodpovednosť ak sa ich postup ukáže ako mylný. V takejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo.

20. Začatie trestného stíhania je prvým štádiom trestného konania, v ktorom sa vykonávajú už úkony, ktoré sú procesne akceptovateľné. Je povinným štádiom v konaní o trestných činoch. Vo vzťahu ku konaniu pred súdom má iba predbežný charakter. V uvedenom prípade vyšetrovateľ vydal predmetné uznesenie o vznesení obvinenia konkrétnej osobe - žalobcovi. Riadnym opravným prostriedkom voči uzneseniu vyšetrovateľa je sťažnosť. Proti uzneseniu o vznesení obvinenia podal žalobca (v tom čase obvinený) sťažnosť. Prokurátor svoju sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia zamietol ako nedôvodnú. Zamietnutím sťažnosti obvineného prokurátorom nadobudlo uznesenie o vznesení obvinenia právoplatnosť, z čoho vyplýva, že týmto bola na to príslušným orgánom potvrdená zákonnosť uznesenia vyšetrovateľa o vznesení obvinenia konkrétnym osobám. Následne prokurátor podal obžalobu a žalobca bol rozsudkom Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi najskôr odsúdený, avšak potom ako Najvyšší súd SR rozhodol, že bol porušený zákon v neprospech žalobcu a Krajský súd v Košiciach zrušil rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves súd žalobcu spod obžaloby oslobodil. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.12.2016.

21. Vykonaním dokazovania mal súd preukázané, že sa v trestnom konaní sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu žalobcom. Po vznesení obvinenia, zamietnutí sťažnosti žalobcu a podaní obžaloby bol žalobca uznaný za vinného, avšak neskôr bol spod obžaloby oslobodený. Ak má štát byť skutočne považovaný za právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takejto situácii nerozhoduje ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie potvrdilo.

22. Žalobca si na súde uplatnil svoje právo na náhradu škody, ktorá mu vznikla v súvislosti so zvolením si obhajcu v trestnom konaní, v zákonnej lehote, potom ako žalovaná jeho žiadosť na predbežné prerokovanie nároku ako neodôvodnenú zamietla. K potrebe zvoliť si obhajcu (a tým ku vzniku škody) by nedošlo ak by sťažnosti žalobcu bolo vyhovené. Rozhodujúce je, že žalobca bol pre skutok uvedený v obžalobe oslobodený, nakoľko nebolo dokázané, že by predmetný skutok spáchal. Tým, že došlo k oslobodeniu žalobcu, z dôvodu, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu, má to rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Objektívna zodpovednosť štátu v danom prípade nie je založená na subjektívnej vine toho - ktorého orgánu v trestnom konaní. Štát sa zodpovednosti nemôže zbaviť a to aj napriek tomu, že orgány činné v trestnom konaní v ničom neporušili zákon, či úradný postup.

23. Náhrada škody zahŕňa náhradu nákladov ktoré žalobcovi vznikli v konaní v ktorom bolo nezákonné rozhodnutie vydané a ktoré žalobca svojmu obhajcovi uhradil. Súd skúmal účelnosť vynaložených hotových výdavkov a odmeny za zastupovanie, ktorých výšku žalovaná nenapádal.

24. Obhajca žalobcu si jednotlivé úkony a ich výšku, vyčíslil v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov účinnou v čase vzniku týchto trov takto :

1. Prevzatie a príprava obhajoby	17.1.2013.....	97,62 eur
2. Odôvodnenie sťažnosti	17.1.2013.....	97,62 eur
3. Výsluch obv., poškodených Gelnica	15.2.2013	97,62 eur
4. Výsluch obv. Konfrontácia Gelnica	3.4.2013	97,62 eur

5. Preštudovanie spisu SNV	24.6.2013	97,62 eur
6. Hlavné pojednávanie	2.12.2013.....	86,93 eur
7. Hlavné pojednávanie	4. 2.2014	90,17 eur
8. Hlavné pojednávanie	30.4.2014	22,54 eur
9. Hlavné pojednávanie	16.6.2014.....	22,54 eur
10. Hlavné pojednávanie	16.9.2014.....	22,54 eur
11. Hlavné pojednávanie	20.10.2014.....	90,17 eur
12. Hlavné pojednávanie	1.6.2015.....	92,63 eur
13. Dovolanie	5.11.2015.....	92,63 eur
14. Verejné zasadnutie KS KE	8.6.2016.....	95,37 eur
15. Hlavné pojednávanie	19.10.2016.....	23,84 eur
16. Hlavné pojednávanie	23.11.2016.....	95,37 eur

Režijné paušály:

6 x režijný paušál za úkony vykonané v roku 2013 á 7,81 eur.....	46,86 eur
5x režijný paušál za úkony vykonané v roku 2014 á 8,04 eur.....	40,20 eur
2x režijný paušál za úkony vykonané v roku 2015 á 8,39 eur.....	16,78 eur
3x režijný paušál za úkony vykonané v roku 2016 á 8,58 eur.....	25,74 eur

Trovy spolu (Úkony + režijný paušál).....1.352,41 eur

Trovy obhajoby vrátane cestovného a náhrady za stratu času predstavuje spolu : 1.352,41 eur + 892,85 eur = 2.694,31 eur.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, súd žalobcovi v tejto časti vyhovel a priznal mu náhradu škody vo výške 2.694,31 eur.

25. Žalobca zotrval aj na náhrade nemajetkovej a poukázal na to, že si ju uplatňuje podľa § 17 ods. 2 z. č. 514/2003 Z. z. vo výške 5.000,- eur vzhľadom na dĺžku konania, keď trestné konanie trvalo 4 roky v priebehu ktorých bol pod psychickým tlakom, musel riešiť rozvod svojho manželstva, opustiť spoločnú domácnosť, zabezpečiť si náhradné bývanie, pristúpiť na odpredaj spoločného rodinného domu a podrobiť sa psychiatrickej a protialkoholickéj liečbe.

26. Samotné začatie trestného stíhania a vedenie trestného stíhania je vždy zásahom do ľudskej dôstojnosti, ktorá predstavuje najvyššiu hodnotu v základoch celého právneho systému a zásah do ľudskej osobnosti nemožno žiadnym spôsobom napraviť, jediným možným spôsobom zmiernenia je čiastočná kompenzácia v peniazoch.

27. Kompenzácia v peniazoch by prichádza v úvahu v tom prípade, ak by trestné konanie hlboko nepriaznivo zasiahlo či už do rodinného, osobného príp. profesionálneho života žalobcu. Z výpovede právneho zástupcu žalobcu vyplynulo, že pred začatím trestného stíhania (cca v roku 2005) žalobca utrpel vážny pracovný úraz, viac ako rok strávil v nemocnici, určitý čas bol v kóme v dôsledku popálenín na 60% povrchu tela, mal psychické problémy a značne sa narušilo spolužitie medzi ním a manželkou. Návrh na rozvod, ktorý podal samotný žalobca (nie jeho manželka) bol tak len dôsledkom dlhodobých manželských problémov, ktoré vyústili do vzájomného odcudzenia manželov. Dôvodom rozvodu manželstva bolo okrem iného aj správanie žalobcu, ktorý v priebehu manželstva požíval alkoholické nápoje vo väčšom rozsahu. Z uvedeného je teda zrejmé, že trestné konanie nemalo za následok vyhostenie žalobcu z domu, zákaz jeho vstupu do obydlija, ani rozvod manželstva, či uzavretie dohody ohľadom vyporiadania BSM, ale všetko to bolo dôsledkom dlhodobých nezhôd medzi manželmi spôsobených nadužívaním alkoholu žalobcom.

28. Žalobca v konaní nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie na preukázanie svojich tvrdení t.j. tvrdení o tom, že mu nemajetková ujma vznikla práve v súvislosti s vedením trestného stíhania proti nemu. Ocitol sa tak v dôkaznej tiesni, lebo nepreukázal príčinnú súvislosť medzi vedením trestného konania a rozvratom jeho manželstva, či existenciu jeho vážnych psychických problémov. Súd návrh žalobcu na priznanie nemajetkovej ujmy zamietol aj z toho dôvodu, že tento sa po oslobodení spod obžaloby ocitol vo výkone trestu odňatia slobody, za iný trestný čin, ktorý mu bol uložený v inom trestnom konaní, takže popisované zhoršenie zdravotného stavu žalobcu mohlo byť spôsobené aj týmto výkonom trestu odňatia slobody a nie vznesením obvinenia v danej trestnej veci začatej dňa 31.12.2012. Súd preto

žalobný návrh v časti požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy s príslušenstvom (úroky z omeškania) zamietol.

29. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

30. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vzniklo žalobcom 1,2,3 právo požadovať od žalovanej ako dlžníka popri plnení úroky z omeškania z dlžnej sumy, keďže ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, pričom výšku úroku z omeškania stanovuje vykonávací predpis.

31. V zmysle § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonáva ustanovenie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

32. Žalobca si v konaní uplatnil aj úrok z omeškania zo žalovanej sumy vo výške 5 % ročne od 18.7.2017 do zaplatenia. Súd mu vyhovel a úroky z omeškania zo sumy 2.694,31 eur mu priznal odo dňa nasledujúceho po dni, kedy mu žalovaná oznámila že jeho žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody odložila ako neodôvodnenú.

33. Podľa § 255 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna strana nemá na náhradu trov konania právo.

35. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

36. Obe sporové strany boli úspešné a to každá z nich ohľadne jedného nároku. Vychádzajúc z rovnakého (ne)úspechu oboch sporových strán, súd v zmysle ust. § 255 ods. 2 C. s.p. rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov celého konania.

37. Súd vychádzal zo záveru, že pri uplatnení viacerých samostatných nárokov sa musí ich samostatnosť prejavíť aj pri rozhodovaní o trovách konania (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7 Cdo 39/2011). To znamená, že aj otázku úspechu a neúspechu v konaní toho ktorého účastníka treba hodnotiť vo vzťahu ku každému uplatnenému nároku samostatne. Pri číselnom vyjadrení náhrady trov konania (t.j. peňažnou sumou) treba celkový náklad týkajúci sa celého nároku, ktorý tomu ktorému účastníkovi vznikol, rozdeliť v pomere k výške uplatňovaných dielčích nárokov a v rámci týchto dielčích nárokov posúdiť mieru úspechu a podľa nej priznať náhradu úspešnému účastníkovi (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 2. marca 2011, sp. zn. 30 Cdo 5210/2009).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Spišská Nová Ves.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.